

HJERTEFLIMMER

Atrieflimmer

HVA ER HJERTEFLIMMER?

Hjerteflimmer, også kalt forkammerflimmer eller atrieflimmer, skyldes en meget rask og uregelmessig elektrisk aktivitet i hjertets forkamre. Dette medfører at forkamrene pumper meget raskt, uregelmessig og med liten kraft. Tilstanden fører til at også hjertets hovedkamre slår uregelmessig, men ikke like fort som forkamrene.

Hjerteflimmer viser seg typisk ved gjentatte anfall, men også som enkeltstående episoder, da ofte i forbindelse med akutt sykdom eller en operasjon.

I begynnelsen slutter anfallene ofte spontant i løpet av kort tid (etter sekunder, minutter eller timer). Men i det videre forløpet kan flimmeret ha tendens til å vare lengre og lengre. Det kan da brytes ved et strømstøt som gis under full bedøvelse, eller brytes ved hjelp av medisiner. Til slutt kan tilstanden bli kronisk. I noen tilfeller oppdages flimmeret først når den er kronisk.

Har du noen av symptomene nedenfor, er det viktig å oppsøke lege så tidlig som mulig. Det er holdepunkter for at mangeårig intens utholdenhetstrening kan bidra til hjerteflimmer, men ikke annen fysisk aktivitet. En del personer med hjerteflimmer vil imidlertid ikke ha noen slike disponerende tilstander.

De mest vanlige symptomene

Rask og/eller uregelmessig hjerterytme

- Svimmelhet
- Pustebesvær
- Nedsatt yteevne

Noen kan også kjenne

- brystmerter
- uro- og angstfølelse

En god del opplever imidlertid ingen symptomer.

Risikofaktorer

En rekke risikofaktorer kan ha betydning for utviklingen av forkammerflimmer:

- Alder
- Høyt blodtrykk
- Sukkersyke
- Overvekt
- Underliggende hjertesykdom
- Stoffskiftesykdom
- Kronisk lunge- eller nyresykdom
- Stort alkoholforbruk
- Arv
- Søvnapné

Forkammerflimmer er ikke livstruende i seg selv, men blodet pumpes mindre effektivt gjennom forkamrene under anfallene. Det kan igjen føre til at det dannes blodpropper som kan følge blodbanen til hjernen, eventuelt andre deler av kroppen.

DIAGNOSE

Diagnosen stilles ved hjelp av EKG (registrering av hjertets elektriske aktivitet). Ved EKG-undersøkelser settes elektroder på brystet. De tilkoples et måleapparat. På bakgrunn av de elektriske signalene som fanges opp av elektrodene, dannes en kurve som viser hvordan de elektriske impulsene sprer seg i hjertet. Disse elektriske impulsene bestemmer hjerterytmen.

Ved anfall av hjertebank og mistanke om forkammerflimmer kan man ved hjelp av forskjellig utstyr følge hjerterytmen over en lengre periode. Når diagnosen er stilt, kan en ultralyd av hjertet (ekkokardiografi) og noen blodprøver ofte bidra til å avklare årsaken til sykdommen.

MEDISINSK BEHANDLING

Ved kronisk forkammerflimmer består behandlingen som regel av å regulere hjerterytmen med medisin. Hvis rytmen i hjertets hovedkamre (som vi kjenner som pulsslag) er for langsom, kan det være nødvendig å operere inn en pacemaker.

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke

Tlf: 22 79 90 00 | Pb 8768 Youngstorget, 0028 Oslo | post@lhl.no | www.lhl.no | Kilde: Hjerte-foreningen i Danmark | Utgitt på norsk av LHL med tillatelse fra Hjerteforeningen. Kvalitetssikret og bearbeidet for norske forhold av Olaf Rødevand, kardiolog og overlege ved Feiringklinikken | Versjon 1

Bli medlem i LHL: Send SMS «medlem» til 2007.

Hos pasienter med anfall av forkammerflimmer forsøker man i første omgang å gjenopprette den normale regelmessige hjerterytmen. Opphører ikke anfallene av seg selv, blir forkammerflimmeret som regel brutt av spesielle medikamenter eller ved et strømstøt gjennomført på sykehus, ved full bedøvelse.

For å forebygge tilbakefall tar man gjerne medisiner som regulerer rytmen, og som samtidig demper pulsen. Om du bruker medisiner som regulerer hjerterytmen, skal du være oppmerksom på at andre medisintyper kan ha innvirkning på behandlingen. Er du i tvil, må du snakke med legen.

Noen rytmeregulerende medikamenter kan ha som bivirkning at det utløser andre rytmeforstyrrelser enn forkammerflimmer. Har du fått konstatert forkammerflimmer, vurderer legen om du skal ha blodfortynnende behandling i form av acetylsalisylsyre (som f.eks. Albyl E) eller antikoagulasjonsbehandling (kraftigere «blodfortynnende» medikamenter). Legens valg avhenger blant annet av om risiko for blodpropp i hjernen overskygges av risiko for alvorlige blødninger.

Medikamentell behandling er den vanligste behandlingen av forkammerflimmer, og mange lever godt med denne behandlingen.

IKKE-MEDIKAMENTELL BEHANDLING

Hvis medisinen ikke hindrer plagsomme symptomer ved hjerteflimmer, eller pasienten tåler medisinen dårlig – eller hvis pasienten er ung og derfor skal i en langvarig medisinsk behandling – vil man ofte overveie andre behandlingsformer, for eksempel radiofrekvensablasjon.

Behandlingen går ut på at man ved hjelp av et spesielt kateter, som føres inn via en blodåre, oppsøker forskjellige områder i hjertets forkammer. Kateterets lille metallspiss varmes opp ved høyfrekvensstrøm. Dette gir et lite punktformet sår på de stedene i hjertemuskelen som berøres av kateteret. Man kan på denne måten lage linjer av små sår, som senere blir linjer av arrev. Dette kan isolere områder som starter hjerteflimmeren fra resten av hjertet. Dermed hindrer man anfall med hjerteflimmer.

Behandlingen kan svi i brystet og gi smerter. Pasienten får smertestillende medisin under inngrepet.

Før og etter radiofrekvensablasjonen skal pasienten ha antikoagulasjonsbehandling. En alternativ ablasjonsmetode går ut på å lage arrlinjer ved hjelp av lokal nedkjøling (kryobehandling). Hvis forkammerflimmer ikke kan behandles tilstrekkelig med medikamenter og/eller ablasjonsbehandling – selv ikke etter gjentatte forsøk, og pasienten fortsatt er svært mye plaget av lidelsen – kan andre inngrep en sjelden gang være aktuelle.

Hva kan du gjøre selv?

Noen vil merke at de lettere får hjerteflimmeranfall i spesielle situasjoner, og lærer seg å ta hensyn til det. For å forebygge hjerte-karsykdom, også hjerteflimmer, er det viktig med sunne levevaner, både når det gjelder sunt kosthold, regelmessig mosjon og stress. Du bør også følge opp den medisinske behandlingen du kommer frem til i samråd med legen.

